

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 16P/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122211079
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7122211079.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka C. B., XX.XX.XXXX, trvale bytom: XX XXXXXXXX XX/XX D. a otec E. F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. X, B. v konaní o zníženie výživného takto

rozhodol:

- I. Návrh matky na zníženie výživného zamietam.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 27.10.2022 podala C. B., 27.02.1974 (ďalej len matka) návrh na tunajší súd na zníženie výživného na A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletá) zo sumy 130 € na sumu nie viac ako 50 € mesačne.
2. Matka návrh odôvodnila tým, že k 15.08.2022 zrušila živnosť a toho času je evidovaná na úrade práce D.. Matka uviedla, že nepoberá žiaden príspevok a zo svojich úspor zasielala dcére určené výživné ako aj peňažné prostriedky nad rámec určeného výživného, avšak toho času už matka vyčerpala svoje úspory.
3. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 04.11.2022 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach ustanovený za kolízneho opatrovníka pre maloleté dieťa (ďalej len UPSVaR resp. kolízny opatrovník).
4. E. F. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len otec) sa k návrhu písomne nevyjadril.
5. Dňa 20.12.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie UPSVaR-u, z ktorého okrem iné vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Košice I pod číslom konania 18P/89/2015 zo dňa 13.04.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 24.05.2017 súd manželstvo rozviedol a schválil dohodu rodičov s tým, že zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca. Matku zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 150,- € a styk neupravoval. Otec býva v trojizbovom byte v spoločnej domácnosti s maloletou. Jedná o byt, ktorý je družstevný. Pracuje v spoločnosti U.S.Steel Košice na pozícii technický špecialista. Mesačné výdavky otca pozostávajú: nájomné, inkaso poplatkov RTVS, plyn a odpad) – 270,- €, elektrina – 30,- €, poplatky za mobilné paušály (syn – 45,- €, dcéra – 20,- €, otec – 20,- €) – 90,-€, pohonné hmoty – 100,- €, strava, hygienické potrieb, oblečenie – rodina (Gabriel, Nicole a otec) – 600,- €. Ročne otec uhradza povinné zmluvné poistenie na osobné motorové vozidlo H. I., J. K. XXXX vo výške 130,- €. Otec uvádza, že s návrhom matky nesúhlasí skôr naopak by žiadal o zvýšenie výživného s ohľadom na vek dieťaťa, jeho potreby a zdravotný stav maloletej a to zo sumy 150,- € na sumu 250,- €. Otec uvádza, že čo sa týka výdavkov na stravu a oblečenie zahŕňa do týchto nákladov aj výdavky na plnoletého syna, ako aj na maloletú a zároveň aj na otcovu matku, ktorá im chodí variť a tým sa stáva spolu stravníkom. Na otázku kolízneho opatrovníka, či sa na výdavkoch matka nejakou formou podieľala uvádza otec, že nie. Na otázku kolízneho opatrovníka, ako sa stretáva maloletá s matkou otec uvádza, že v stretávaníach nebráni a realizuje sa v čase, keď matka príde do Košíc. Okrem toho sú aj v telefonickom kontakte matka s maloletou. Maloletá navštevuje 1. ročník na bilingválnom gymnáziu I. L. M. X B.. Mesačné výdavky na maloletú pozostávajú: školská jedáleň – 30,-€, cestovné na MHD – 10,- €, vreckové a voľnočasové

aktivity (kino, stretnutie s kamarátkami) – 30,- €. Na začiatku školského roka otec uhradil ZRP 40,-€ na celý školský rok, školské pomôcky, potreby vo výške 100,-€. Maloletá má diagnostikovu epilepsiu a tým sú zvýšené výdavky v sume 15,- €. Maloletá raz za polroka navštevuje za účelom kontroly neurológa, N. F. O.. Okrem toho maloletá chodí pravidelne na zubné preventívne prehliadky a náklady na ošetrovanie v sume okolo 150,- €. Ošetrovujúcim lekárom dieťaťa N. P. – Q. B. – R.. V súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa, s ustanovením § 43 ods.1 Zákona o rodine na základe ktorých má maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoju vôľu zisťoval ju kolízny opatrovník u maloletej. Rozhovor s maloletej sa uskutočnil na tunajšom úrade a bez prítomnosti otca. Maloletá súhlasila s rozhovorom. Chodí do 1. ročníka na Bilingválnom gymnáziu, I. L. M. X, B.. V škole ju bavia predmety a to biológia, niekedy aj matika, ak to vie a angličtina. Vo voľnom čase je väčšinou doma. Nie je športový typ. Skúšala v minulosti nejaké športy. Väčšinou pozerá seriály cez počítač. Býva s otcom a cez víkendy chodí k nim babka (otcova mama). Vzťah maloletá s otcom vníma ako problematický a komplikovaný. Má ho rada, ale vie byť otec dosť agresívny, ale len občas. Niekedy sa stanú situácie, že chce s otcom diskutovať o nejakých veciach, nájsť kompromis, ale otec na to nepristúpi. Mama je k maloletej viac chápaná, ale niekedy tiež zachádza do takých tém o ktorých sa nechce maloletá baviť a potom sa zbytočne hádajú. Mama skôr príde za ňou a ospravedlní sa ako tatík. Občas ide za mamou do Handlovej, ale len občas, pretože nemá dobrý vzťah s maminým priateľom. Stretáva sa s mamou väčšinou, keď je v Košiciach. Keď je s mamou, tak väčšinou idú na kávu, alebo sa najesť. Oblečenie jej kupuje mama zriedka. Väčšinou ani nepýta mamu, aby jej niečo kúpila. Skôr o oblečenie pýta otca. Mama jej pošle každý mesiac 10,- € na účet a niekedy aj viac a to 5,- €, alebo 10,-€. Okrem toho, keď sa stretne s mamou, tak nič neplatí. Nechce sa maloletá starať do návrhu, ktorý podala mama a nech o tom rozhodne súd. Tunajší úrad odporúča súdu posúdiť na základe predložených listinných dôkazov, ústnych vyjadrení opodstatnenosť podania návrhu na zníženie výživného a schválenie rodičovskej dohody zo strany rodičov a to vzhľadom k preukázaným potrebám maloletého dieťaťa a vzhľadom k majetkovým, finančným možnostiam, schopnostiam na strane oboch rodičov. Tunajší úrad má za to, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa.

6. Na pojednávaní dňa 09.03.2023 uviedla, že trvá na návrhu na zníženie výživného a otec sa vyjadril, že nesúhlasí s návrhom matky na zníženie výživného. Matka k svojim pomerom uviedla, že býva v byte ktorého vlastníkom je jej priateľ, náklad na byt je 180€, ktorý uhrádza v jednej polovici. Vo vzťahu k stravovaniu matka uviedla, že ak má peniaze tak stravu kúpi, ak nie tak kúpi priateľ.

7. Dňa 28.03.2023 doručila matka tunajšiemu súdu okrem iného aj svoju pracovnú zmluvu zo dňa 18.11.2022, dohodnutá mzda 323 € mesačne, týždenný pracovný čas 20 hodín v priemere, ako aj dodatok k pracovnej zmluvy v ktorom sa upravuje výška mesačnej mzdy matky na sumu 350 € od 01.01.2023.

8. Súd vykonal dokazovanie, najmä sa oboznámil so správou o šetrení pomerov od kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi predloženými do spisu účastníkmi konania ako aj listinnými dôkazmi, ktoré si súd zabezpečil v rámci vyšetrovacej zásady, súd sa oboznámil aj so súvisiaci spismi a zistil nasledovný právny a skutkový stav:

9. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine (ďalej len ZoR), pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 78 ods. 1,2 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn.: 18P/89/2015 zo dňa 13.04.2017 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca a matke bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 150 €.

13. Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn.: 18P/151/2017 zo dňa 10.09.2018 súd zamietol návrh matky na zníženie výživného. Matka označila za dôvod zníženia výživného ukončenie práce v zahraničí v dôsledku zhoršenia jej zdravotného stavu.

14. Súd po vykonanom dokazovaní nezistil také skutočnosti spôsobujúcu zmenu pomerov na strane matky, ktoré by umožňovali súdu návrhu matky na zníženie výživného vyhovieť. Ako v poslednom konaní o znížení výživného vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn.: 18P/151/2017 aj v tomto konaní matka poukazuje na to, že zmena v jej pomeroch nastala v dôsledku zlého zdravotného stavu, ktorý viedol k ukončeniu lepšie finančne ohodnotenej práce v zahraničí, resp. na to, že matka na Slovensku dosahuje nízke príjmy, ktoré jej neumožňujú hradiť súdom určené výživné. Súd však tvrdenia matky nemal za preukázané. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že matka nemá zníženú pracovnú schopnosť a zároveň, že aj v oblasti v ktorej matka žije je dostatočný počet pracovných príležitostí na to, aby matka získala zamestnanie, ktoré je lepšie finančne ohodnotené. Súd z vlastnej činnosti zabezpečil 8 pracovných ponúk v priemere s príjmom 900 € brutto. Súd vo vzťahu k matke uplatnil princíp potenciality príjmov upravený § 75 ods. 1 ZoR a teda nevychádzal z príjmov ktoré matka dosahuje, ale z príjmov ktoré by matka mohla dosiahnuť a to či už zamestnaním sa na Slovensku alebo aj v zahraničí.

15. S poukazom na § 121 CMP a § 78 ods. 1 ZoR je zákonným predpokladom pre zníženie výživného a s tým súvisiacu zmenu súdneho rozhodnutia zmena pomerov. Takáto zmena pomerov však v konaní nebola zistená.

16. Vyššie uvedené skutočnosti sú v súlade s právnym názorom vyjadreným v Rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 8CoP/185/2020 zo dňa 30.07.2021 s ktorým sa súd prvej inštancie stotožňuje.: „Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom nebolo ohrozené. Pokiaľ rodič plánuje zmeny v oblasti zamestnania, bývania, investícií, či počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil. Zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť by malo byť len výnimočné a založené na výsostne objektívnych dôvodoch neschopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť. V opačnom prípade by zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, znamenalo posunúť zodpovednosť povinného rodiča za zdravie a život dieťaťa na druhého rodiča, ktorý sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu. Rodičom, ktorí už majú existujúcu vyživovaciu povinnosť nemožno brániť v ich vyššie uvedených aktivitách, avšak každý rodič si musí uvedomovať svoju rodičovskú zodpovednosť a primerane tomu prispôbiť i svoj osobný život, a teda vynaložiť zvýšené úsilie na zabezpečenie adekvátneho príjmu na zabezpečenie odôvodnených potrieb všetkých vyživovaných osôb.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice, avšak matka a kolízny opatrovník na pojednávaní sa práva podať odvolanie výslovne vzdali po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia